EPISTOLA

Sereniſ. ac Inuictiſ. D. Sigiſmundi
Regis Polonie magni Ducis Li-
tuanie Ruſſie Pruſſieqʒ Dñi ⁊
heredis: Ad Sãctiſ. D. Leonē
X. Pont. Max. de victoria
contra hereticos ac sciſ-
maticos Moſcouios
apud aras Ale-
xandri magni
parta.

1514

BIBL. ZNiO

BEatiſſime pater & Dñe Dñe Clementiſſime. Poſt pedum oſcula beatorum. Cum nõ ignorem. V. Sanctitatem tum ex paſtorali ſuo debito: tũ etiã ex genuina pietate in religionis ſacroſancte incrementũ magnã cum uoluptate audire ſolere: qñ aliquis Catholicorum Regum aduerſus infideles: aut ſciſmaticos inconſutilem Saluatoris noſtri tunicam ſcindentes ac dilacerantes Dei uirtute adiutus aliqd feliciter gerat. Hinc cõuenit ut ego quũ Turcum infeſtum communẽq; Criſtiani nominis hoſtẽ uicinũ habeam: Tartaros etiã aliaſq; trãſtanaitanas Scithicas gentes numeroſas feroces ac infideles humeris meis a nullo Chriſtianorũ Principũ adiutus ſolus ſuſtineam. Et preter hos omnes magnũ Moſchouie ducẽ cũ quo nũc atrocia bella gero ſarmatie Aſiatice tirãnũ. Opibus armis equis uiriſq; potentẽ ac multis cõtra alios uicinos ſuos uictoriis tumentem: blaſphemũm tamen ac ſciſmaticũ Sancte Ro. Ec. infeſtiſſimũ hoſtẽ inſolentiſſimũ habeam huius belli motus & preſtitam mihi a deo uictoriã cõtra ipſum pfidũ Moſchouitã Sanctitati ueſtre pſcribã. Anno eteni exacto fractis inter nos antea pactis: iuramentoq; firmatis federibus: īmemor pſtite fidei & ſpreta iuramenti religione que modica aut nulla in blaſphemo & ſciſmatico eſſe poteſt do/minia mea in magno lituanie ducatu conſiſtentia

exercitu multorũ milliũ equitũ bellatorũ compara
to: magna ui machinarũ bellicarũ tormentorumq́
eneorũ ſubſequente hoſtiliter inuaſit: dumq́ arces
aliquas graui obſidione premeret: nec propter uali
da preſidia mea que illic erant proficeret multis ſi-
cut anno preterito Sanctitati ueſtre ſignificaueram ex
ſuis in oppugnationibus munitorũ locorũ & tumul
tuariis preliis amiſſis: domũ re male geſta nõ abſq́
grauiſſimo dolore regreſſus erat: qui tñ iã alias ſibi
perſuaſiſſet armis & opibus: & potentie ſue cũcta eſſe
peruia: nec aliquid conatibus ſuis (in quo tñ de-
ceptus erat) obſtare potuiſſe. Eſtate demũ ꝓxime
exacta tãq̃ ignominiã ſuſceptã damnaq́ prioris ex-
peditionis & bellũ non ſatis proſpere anno preteri
to ceptum & geſtũ uindicaturus: iterũ ualidiſſimũ
exercitũ comparauit in quo plures grauis armatu-
re equites inerãt: nixuſq́ eſt me certis caſtris exuere:
& precipue caſtro Smolenſko nũcupato. Ut ſubin
de tãto facilius totũ magnũ ducatũ Lituanie aliaq́
mea dominia bello atrociori urgere & totã rubeo-
rũ Ruſſiã ſui ſciſmatici ritus que dicionis mee eſt
mihi eripere poſſet: potitus tandem ex adminiculo
fraudis arce ipſa Smolenſko eſt de ſuis plurimis
amiſſis. Subinde uero inſolentior factus exercitũ au
xit: ita ut excederet octuaginta millia hominũ eque
ſtriũ: auſuſq́ eſt ſibi polliceri ꝙ iã facile reliqua do-

minia mea opprimere poſſet. Progredi itaq; aduer/
ſus me ſuum exercitũ uſq; ad fluuiũ Bereſinam mã
dauit. At ego qui in domino deo recte ſperauerim
eundem fluuium exercitũ meũ equitatu & pedita/
tu tormentiſq; bellicis bene inſtructũ magna celeri/
tate traiicere imperaui: hoſtiſq; exercitũ pedé refer/
re: ita ut retrocedere coactus eſt compuli. Et dũ ex/
ercitus hoſtilis per meũ arceret: Vigeſimaſeptima
Auguſti particulari ꝓlio a meis militibus pulcherĩ
ma clades eidem hoſti inflicta eſt. Alia iterum ka/
lendis Septembris & ex utroq; prelio plures ac inſi
gnes captiui mihi adducti ſũt & multi ex hoſtibus
ceſi. Miles autem meus eiuſmodi uictoriis quaſi
auſpicatis ꝓludiis accenſus ultro in pugnã ruebat.
Equidem uero in preſentiſſima clemẽtia dei & in iu
ſtitia cauſe mee cõfidẽs maximam iã de orta uicto
ria ſecuritatem mihi pollicebar: feci magno animo
meũ exercitum procedere & ſtationibus hoſtis ap/
propinquare: dumq; hoſtis ſentiret meum exercitũ
ſibi imminere Boriſtenem tũc ſolito magis exube/
rantem nado traiecit. Meus uero exercitus inſegni
ter animis ad pugnã preparatis hoſtem retrocedẽ/
tẽ ſequutus eſt: & ſimiliter Boriſtenẽ dũ in re tam
ſubita & pontis faciẽdi poteſtas & nauigia ad trãſ/
portandũ militẽ deeſſent ad eam ripe partẽ in qua
iam hoſtis ordinatis aciebus tormentiſq; diſpoſi/

tis conflictũ preſtolabatur natãdo intrepide tranſ/
miſit. Et tandem deo auſpice qui in ſe ſperantes nõ
deſerit: & cõfundit manus filiorum alienorum die
Natali Beatiſſime uirginis quę erat octaua Septem/
bris cum hoſtibus eiſdem feliciter pugnauit totũq;
eundem ualidiſſimum hoſtis exercitum qui ut pre/
miſſũ eſt ex octuaginta milibus hominũ fuit cõpa/
ratus una acie fudit fugauitq; & tãq̃ uiliſſima peco/
ra totis cãpis cũ feda ſtrage & multa cede ultra qua
draginta millia paſſuum ante ſe egit: itaq; ſupra tri/
ginta milia hoſtium & ceſa & ſumerſa ſunt. Caſtra
hoſtilia plena opulenta preda direpta: & decem pre
cipui duces & ſatrape & triginta ſeptem Barones
Conſiliarii primores: officiales autem & armigeri
nobiles ſupra duo milia capti cum ſignis ſui exer/
tus mihi adducti ſũt. De meis uero deo auſpice pau
ci deſiderantur. Quamobrem hanc tam inſignẽ &
longo tempore memorandã ſed nec minus miran/
dã (quoniam dextera excelſi facta eſt) uictoriam
ueſtre Sanctitati pro mea in ipſam ſumma & exi/
mia deuotione cognitam eſſe uolui: ut San. V. ex
eadem iocundum atq; alacrem animum cõcipiat:
mihiq; ſuo deuotiſſimo filio gratuletur. Quando
quidem pro Sacroſancta religiõe: proq; ſede Apo/
ſtolica: & San. v. decore ad ea que factu ſunt poſſi/
bilia ſemper ſum paratus. Collocaui nãq; magnã

ſpem & confidentiam in V. San. erga me regnūq
meum clementia. Quoniam uero hoſtis ipſe adeo
ſuperbus & obſtinatus exiſtat neceſſe eſt ut tanto ſtu
dioſius ipſum ſine intermiſſione perſequar: & bello
urgeam ne tam cito uires recuperet ac reparet: quā
doquidem non priuatam meam & regni mei rem
nunc ago: ſed tocius Chriſtiane reipublice: ne tam
ualidus hoſtis Saſcroſan. Rō. Eccle. inimicus:
quandoq aduerſus ſanctam Eccleſiam pro ritu ſuo
falſo blaſphemo & ſciſmatico inualeſcat. Et ut
hec mea geſta que mihi ex miſericordia dei felici
ter euenerunt audacter V. San. ſcribo: ſic etiam ſem
per audire cupio: ut Sacroſan. Ro. Ec. uniuerſalis
ſtatus omni felicitate preſulgeat: atq ut V. San. in
columem & longeuam feliceq uitam cum Reuerē
diſſimis Patribus Sancte Rō. Ec. Cardinalibus du
cat. Oratorem autem meum & res meas una mecū
V. San. comēdo: qui quidē orator meus V. San. tā
ea que geſta ſunt: quoniā & gens & loca in quibus
geſta ſunt hec ſibi cognita exiſtunt: quam alia e mē
te mea planius exponet. Datū in Caſtris circa Bo
riſouo decima octaua Septembris. Anno domini
Milleſimo quingenteſimo quartodecimo.